

עלון מס' 208 | חשוון תשפ"ג
♦ רעת המחלוקת ♦

גליון חודשי בעניני שמירת הלשון ומידות בין אדם לחבירו מדרבים שירים

יו"ל לעידוד משתתפי 'סמא דחיי' בהיכלי הישיבות והכוללים

שאלה אקטואלית מהנלמד בחודש
 זה בלימוד היומי בספר חפץ חיים

שאלת שלום

תשובות ניתן לענות ב:

טלמסר: 02-5379111 | שלוחה 541 | פקס: 02-6506107 | דוא"ל: m025379111@gmail.com

קוראים לי לייזר זוסיא, ואני גר וגם לומד בישיבה קטנה בעיה"ק ירושלים. אני עכשיו כבר בשיעור ב' והסיפור שאני מדבר עליו התחיל לפני שנה, בשיעור א'. היה זה בתקופה שאחרי חג הפסח. חבר אחד בשיעור, שמילי, החל להביא מאיזשהו מקום - איני יודע מאיפה - כמויות של ממתקים והחל מחלק לחברים שלו. רוב תלמידי השיעור הפכו כמונן מיידי לחברים שלו... אחרי תקופה הוא הביא שוב ממתנות מעניינות לחלוקה, וכך זה נמשך תקופה ארוכה עם כל מיני חלוקות למיניהן. לאט לאט הוא הפך ל'מלך השיעור', וככה זה כבר שנה. לאחרונה המצב הפך לבלתי נסבל, והתחלתי לארגן קבוצה של חברים כדי לפעול נגד מעשיו של אותו 'מלך', אבל שמנו לב שאנחנו נגררים תוך כדי לדיבורים של לשון הרע ורכילות.

כיצד נוכל לפתור את הבעיה החברתית מבלי להיכשל באיסורים?

תשובות נכונות עם מקורות שיגיעו למערכת עד ר"ח כסלו יכנסו להגרלה על ש"ס בלכתך בדרך

זמן חורף מוצלח!

מתחיל בלימוד יומי בספר חפץ חיים

הצטרפו לכיתות '2 האמת ביום':

- בעמדות נדרים פלוס
- בטלמסר 02-5379111
- אצל הנציגים בהיכלי הישיבות והכוללים

הגרלות מלגות ופרסים מידי חודש

דבר השלום

'המדומיין'

- כך הוא כונה בפי תושבי העיירה. העדינים שבהם נדו לו בראשם, הפטירו לעברו "רפואה שלמה". הממולחים ניסו למצוא בו חוש דמיון מפותח שאולי עדיף להמיר אותו לכיוון חיובי ומעשי יותר, ואילו הנערים נהנו לצחוק מאחורי גבו ולחזור בצחוק מתגלגל על תיאוריו התלושים מן המציאות. "פולין עולה בלהבות", חיקו את קולו השבור. "היזהרו מציפורניו האימתניות של הצורך, רע ומר יהיה היום שבו יגיע לכאן, נוסו על נפשכם! חוסו על נפש צאצאיכם!" כך עמד והתריע האיש שלפי דבריו הוא "פליט מפולין שנמלט מן התופת הנוראה"...

אף אחד לא האמין לו. הביטו עליו כעל חסר דעה. כאשר ביקשו כמה מתושבי העיירה לנסוע לפולין ולנסות שם את מזלם במסחר, עמד האיש והתחנן: "האמינו לי!! אתם מכניסים את עצמכם לקבר! מפילים את עצמכם לאש הכבשן!!" אבל הם לא האמינו, וכשהגיעו לפולין ונוכחו לראות את הזוועות במו עיניהם, כבר היה קצת מאוחר מדי...

עומד לו היהודי בפרשת דרכים. רעהו מצר את דרכו, במישרין או בעקיפין, ביוזעין או בלא יודעין, והוא מרגיש שכשל כוח הסבל. הוא חייב לקום ולעשות מעשה! אלא שהמעשה הזה טומן בחובו סכנה עצומה ונוראה... מעשה זה עלול לגרום אחריו סיפור עצוב ביותר, שאת תחילתו יודעים וסופו בלתי ידוע כלל. מעשה קטן זה, שמטרתו התמימה היא לפרוק את התסכול, את הכעס, ותו לא, יכול חלילה לגרום למחלוקת!

"יזמה בכך?" ישאל השואל. "מוטב יתעורר קצת מצפוננו של רעי, ילמד את הלקח הרצוי ובפעם הבאה כבר יחשוב שוב על הדברים".

ואולם רבותינו הקדושים זועקים לעברנו ומתחננים אלינו: לא! אל נא, יקרינו! האמינו לנו! המחלוקת היא תכלית הרעה שיכולה לבוא עליך! ברח מפניה כמפני אש ואף יותר! הישמר מרעתה כמו מרעת המוות!

המחלוקת גוררת אחריה קללות, סכנת נפשות, חורבן והרס כל חלקה טובה. מחלוקת מביאה לידי מיתה! (עיין בספרי רבינו הח"ח וראה מקורות מן המקרא לכל אלו), וכפי שכתב הרמב"ם בצוואתו לבנו: "נביאים ניבאו וחכמים חכמו ויסיפו לספר רעת המחלוקת ולא הגיעו לתכליתה!"

אם כן, יהודי יקר, הישמר והיזהר מפני המחלוקת ומרעתה! חוס על נפשך ועל נפש צאצאיך, שלא תהיה חס וחלילה כאנשים הנ"ל שהבינו את הנאמר להם מאוחר מדי.

נתחזק כולנו בלימוד ההלכות היומיות, יחד עם דברי המוסר הנוקבים, מדי יום ביומו, כדי שאפילו בשוגג לא ניפול אל עבר התהום הפעורה מתחת לרגלינו ולא ניכווה באש הנוראה הבוררת מולנו.

רפואה משלימה

עד גיל 12 גרתי בירושלים של מעלה לצד גאוניה וצדיקיה. הניחוח העתיק והאווירה הקסומה היו נחלתנו באורח קבע, אך לא לזמן רב. אבי ז"ל התקשה ביותר בכלכלת הבית, ועל אף מאמציו להמציא מזון וטרף לא השביע הקומץ את הארי, והיינו רגילים למחסור ודלות.

ביום מן הימים התגלגלה הצעה לפתחו של אבי להגר לארה"ב ולאייש תפקיד במפעל לתשימי קדושה שנוהל שם על ידי בן משפחתו. אותו קרוב התודע למצבנו הדחוק ובדיק התפנה מקום עבודה במפעל. הוא העלה את הצעתו בפני אבי, ואבי הבטיח לו לשקול את העניין.

לעת ערב שיחר אבא את פני רבו ומורה דרכו וחילה את פניו בבקשה לחוות דעת תורה בעניין. הרבי החל מפשט ומנמק את כל האפשרויות שהובילו למסקנה, כי ההצעה תהיה רלוונטית אך ורק אם נעתיק את מקום מגורינו אל מעבר לים, אך גם בזה התנה הרבי את המהלך - שנמצא בקרבת מקום בית חינוך ראוי עבורי ועבור אחותי היחידה. לאחר בירורים מול מכריו במדינת הים התברר כי דירה מוכנה ומאובזרת הוכנה עבורנו, ולא רק זאת - אלא שגם בית חינוך לבנים וגם לבנות מתגלים ממש בסמיכות ונודעים לשם ולתהילה בטיבם.

הרגשות שליוו את הוריי בהכנות להגירה היו קשים. לעזוב עולם חי ופורח, לעקור שורשים עמוקים של כמה דורות שהתנהלו ונתגדלו בסמטאות הצרות והקסומות, לטובת הפלגה אל הלא-נודע - - - איך אפשר? אך המצב הנתון לא הותיר דרך מילוט.

לנו, כילדים עמוסי רגשות ונטולי אחריות, הייתה זו אטרקציה של ממש. מה יכול להיות נחשק יותר לילד ירושלמי מלדעת שהוא הקטן יזכה עד מהרה לנחות באדמת אמריקה הנכספת? בחלומותינו הוורודים ראינו את עצמנו כמאוששים עלי אדמות, מורעפים כל טוב וגדושי הנאות לרוב. בשיא ההתרגשות נפרדנו מחברינו ללימודים, כשאנו לא שוכחים לחלק מזכרת סמלית וצנועה שתותיר את זיכרוננו לטובה.

קבלת פנים חמה ונעימה קידמה את פנינו עם ירידתנו מהמטוס. עד מהרה התחלנו להטעין את כל הכבודה בתא מטען הרכב שיועד עבורנו מבעוד מועד. הדירה שבה השכינו אותנו הייתה רחבת ידיים, ולעומת מועדנו בירושלים הייתה נחשבת כארמון של ממש. הצעת בעליה הייתה שמהכסף שנוצח בעבודות כפיים נפרשי כל חודש סכום מוכבד שעם השנים יצטבר לכדי תשלום על הדירה, ובחלף הזמן הקצוב היא תיהפך לנכס משלנו. לא ארכו הימים, וקשיי ההתאקלמות היו מאחורינו, והרגשות התמתנו ונמוגו, והחיים החלו לזרום.

הגעתי לגיל השידוכים. הצעות עלו וירדו, ולאחר חודשים ארוכים של המתנה התארסתי סוף סוף לשמחתי ולשמחת כל המשפחה. המוחתנים התחייבו על מימון דירה עבור הזוג הצעיר, ובאווירת צהלה חגגנו לאחר תקופה לא ארוכה את נישואי במזל טוב.

לאחר כמה שנים פקד אותנו מקרה קשה ומצמרר. לילה אחד בשעה מאוחרת אני מקבל הודעה ממוחלקה בבית החולים, ובהלם מוחלט מתעדין בדבר תאונה קטלנית שהתרחשה אי שם בכבישים הסואניים של ניו יורק, ובה היו מעורבים הוריי. נקראתי בדחיפות אל שערי בית החולים לראות את המצב מקרוב. ליבי הלם בפראות, ידיו ורגליו לא נשמעו לי, אך לא יכולתי להיכנע וליפול אל זרועות הייאוש, ביועדי שאני האדם היחיד שיוכל לעמוד לצידם בשעה קשה זו.

עם הגיעי אל מיטת חוליים ראיתי את המצב הקשה. תחזית הרופאים הייתה שבתוך שבועיים, כנראה, הם ימליצו ישר בעדנו עם כל הצדיקים שבגן עדן - - - עדכנתי בצער רב את אחותי בנעשה, והיא כמובן לקחה את העניין בצורה הרבה יותר קשה ממני. ואכן, לדאבונו, כעבור ימים ספורים ליווינו את הוריים ביגון קודר בדרכם האחרונה, כשרק שלוש ימים מפרידים ביניהם.

התיישבנו על הארץ בודדים בארץ נוכריה. למען האמת, ידידים ומכרים רבים הגיעו לעודדנו ואף עמדו לצידנו להקל ככל האפשר את השבר, אך מכר וגואל מקרובי המשפחה לא היה לנו.

תמו ימי האבל ומהלך החיים הביא אותנו לחזור לשגרה, אך העובדה שאחותי עדיין לא נישאה והייתה בודדה, הקשתה עליה מאוד. בחסדי ד' היא מצאה את זיווגה כמה חודשים אחר כך. בשמחה מהולה בעצב נחגגה שמחת הנישואים. היעדרות הוריים באה כמובן לידי ביטוי בחתונה, אך אבי היתומים דאג עבורנו שהשמחה תעבור בשלום וברגשות טובים.

ביקשתי ממנו להגיע איתי לרופא, אך הוא אמר שאינו מסוגל בכלל לרדת מהמיטה. לאחר כמה ניסיונות, באתי להחלטה שצריך להזמין את כוחות הרפואה, ובתוך כמה דקות הוא מצא את פרי הבחור, ורצתי במהירות אל האמבולנס.

השכרתי רק מרחוק, ואף פעם לא הזדמן לי לדבר איתו ממושכות. ביררתי את מצבו ונוכחתי לראות כי הוא בכי רע. ביקשתי ממנו להגיע איתי לרופא, אך הוא אמר שאינו מסוגל בכלל לרדת מהמיטה. לאחר כמה ניסיונות, באתי להחלטה שצריך להזמין את כוחות הרפואה, ובתוך כמה דקות הוא מצא את עצמו בתוך אמבולנס לכיוון בית החולים. עדכנתי את המשגיח שאני עוזב את הישיבה לטובת ליווי הבחור ושאני מיילל שבקרוב נזכה לשוב. במהירות ניגשתי אל מזכירות הישיבה ומשם איתרתי את פרטי הבחור, ורצתי במהירות אל האמבולנס.

בהגיענו התחיל הצוות בבדיקות, ותוך כדי אני מעיין בדפים שבידי כדי למצוא את המספר של ההורים ולעדכן אותם במצב. נוכחתי לראות כי מדובר בכלל בבחור שמתגורר בחו"ל. רציתי לאחר את השיחה ככל האפשר כדי שאוכל לומר להם דברים ברויים יותר, ובמיוחד כשאין ביד ההורים לסייע כרגע. אך כשראיתי שאין שום התקדמות, החלטתי להתקשר. ההורים היו מודאגים מאוד בשומעם על המצב, ואני מצידי אמרתי שלא אעזוב אותו לבד בשום אופן, אך עדיף שיבואו בהקדם לשהות ליד מיטת בנם. לדבריהם, מדובר בן יחיד, כך שלא יכלו להרשות לעצמם לשהות בניכר בזמן שבנם נמצא במצב קשה. מסרתי להם כל מידע נצרך והמתנתי לבאות.

פחות מיממה מאז ששוחחנו הופיע בחדר אברך צעיר. ניכר עליו היטב שאין מוצאו מהארץ. הוא שאל במבטא אמריקאי מובהק אם אני הרואש ישיבה. קידמתי את פניו בלבביות, כיוונתי אותו אל עבר בנו, וכראות הבן את אביו המסור שמוח מאוד, ואף נרשמה הטבה כלשהי במדדי בריאותו. סקרתי בפניו בקצרה את מה שהתקדם בשעות האחרונות ואת חוות דעת הרופאים, ופניתי ללכת הביתה אחר שעות ארוכות של שהייה בבית החולים. הצעתי לו להתקשר אליי בכל עת שהוא צריך, ואבוא להחליף אותו. למחרת עם שחר הוא התקשר אליי שאבוא להחליפו כדי שיוכל לאזור חיל ולאגור כוח לשעות הבאות.

עם שובו הביע האב בפני הכרת הטוב גדולה על כל פועלי. נכנסתי עימו בשיחה על דא ועל הא, ובמהלכה ביררתי בזהירות על אודותיו ושורשי משפחתו. במהלך השיחה הפטיר האיש באוזני כי את חמוי אף פעם לא ראה, וכי הוא נפטר עוד לפני נישואיו. על שאלתי בדבר חמותו, הוא ענה שגם היא הלכה לעולמה בטרם הנישואין.

הסקרנות החלה לגלות סימני התעניינות, אך לצערי הוא לא ידע הרבה על זהות משפחת חמוי, מהסיבה שזוגתו מיעטה ביותר לדבר עליהם. זיק של תקווה התנוצץ בעיני - - - אולי אין בחור זה לא פחות מאשר בן אחותי? לאלוקים פתרונים.

ניסיתי לדבר על ליבו שיואל בטוב להתאמץ ולהביא לידיעתי אי אלו פרטים. אמרתי לו שמידע זה נחוץ לי ביותר. לאחר יום הוא חזר אליי עם כל הפרטים, ולגודל הפתעתי התברר מעל כל ספק כי השערתי הייתה נכונה! התרגשות ומתח שימשו בי בערבוביה כשאני מנסה לכלכל את צעדי לגבי ההמשך. לא ידעתי כלל מה דעת אחותי עליי והאם פניה לשלום, אך החלטתי שאני עושה את שלי.

ידעתי את אבי הבחור בכל קורות חי המשפחה מאז ומקדם. הוא התמלא השתאות ותדהמה על חשיפת המידע החשוב והמעניין, במיוחד כי ראש הישיבה הנערץ הוא לא פחות מאשר גיסו. הטלתי עליו את האחריות לגשש אצל אחותי ולגשר בינינו, וסמכתי עליו שיעשה את הצעד הנכון.

הוא מצייד לא בזבז זמן, התקשר תכף לזוגתו כשהוא מפליא את ההתמסרות של ראש הישיבה לטובת בנם, וכי מן הראוי להביע את רגשותיהם בדמות מתנה יקרת ערך שתבטא את רגשי הכרת הטוב

המשך בעמוד 4

בדרך השלום

פנינים מדוליי ומאורי הדורות זי"ע

ויקה קורה... ודתן ואבירם (במדבר טז, א)

מה ראו להזכיר שמם של דתן ואבירם, ואת שמותיהם של החמישים ומאתיים נשיאי העדה מקריבי הקטורת לא הזכירו? כי ביותר נקל אפשר לחמול על מי שבא לריב בגין כבוד וכד', משא"כ דתן ואבירם באו אך ורק לשם מחלוקת, ועל זה אי אפשר לחמול.

הרה"ק בעל חידושי הרי"ם מנר זצ"ל, מעיינת הנצח

חיים של שלום

הלכות והשקפה

בואו נחשב שכר מחלוקת כנגד הפסדה והפסד מחלוקת כנגד שכרה.

לעיתים במבט קצר אכן נראה שנרויח ממחלוקת. עושים חשבון ויוצא כביכול שהרווח שאפשר להרוויח מהמחלוקת גדול יותר מההפסד... אבל במבט קצת יותר רחב, לטווח ארוך, עם מעט הפקת לקחים ממה שהיה מאז ומעולם, הלא אף פעם לא הרוויחו מן המחלוקת! תמיד בסוף התחרות, והיו כאלו שיוצאו נפסדים (ובדרך כלל שני הצדדים נפסדים וניזקים, זה בכח זה בכח), וגם המטרה לא הושגה כראוי, שכן כך דרכה של מחלוקת, היא מתגלגלת בלי שליטה. אנו זורקים את הכדור ולא יודעים מה יהיה כל המסלול עד ש - אם בכלל - יגיע ליעדו... כמה דברים היא תשבור על הדרך וכמה תוריד מן המסילה... המחלוקת מכערת את המצב, המחלוקת מחריבה את העולם, בנוכחותה אי אפשר לחיות חיים רגועים ושלווים... אם כן למה ומדוע? למה להיכנס למיטה חולה??

ובפרט שדרך כלל טבע המחלוקת שהיא אינה נשארת באותה משבצת, היא מתפשטת והולכת. היא מתחילה בזוויות ומסתיימת במלחמת עולם. אלו מעשים שבכל יום, ולא צריך להסביר, כולנו מכירים את זה מקרוב. על פי רוב כאשר יבררו בעיצומה של מחלוקת בשל מה הסער, מהיכן זה התחיל, רובם לא ידעו להשיב, וזקני הדור שעוד יזכרו איפה הכול התחיל, ייווכחו לדעת שמומן כבר סטו מן המטרה ורבים על דברים שכלל לא שיערו פעם לחלוק בגינם...

צאו וראו איזו הרגשה נעימה, איזה חיוך רחב נסוך על פניו של אדם שזה עתה התרצה עם משנהו. אמתול עדיין עמד וטען בלהט שמכל הטעמים אסור לו למחול לחברו, ומצווה עליו - מדאורייתא ומדרבנן ומדברי סופרים וי"א הלכה למשה מסיני - לריב עימו, וכעת לאחר שהשלימו ביניהם, איזו הרגשה טובה ונעימה!!

נחדיר אפוא בקרבנו את רעת המחלוקת, הן הרעה הגשמית שהיא גורמת, רק כאב לב וחולי ראש, והן הרעה היכולה לבוא חלילה כעונש לבעלי המחלוקת, וכך נדע שהמחלוקת היא לנו כאש! כמו שאף אחד לא יכניס את ידו לאש גם אם כעת הוא רוצה מאוד וגם אם הוא הגיע למסקנה שזה יועיל לו, כי הוא יודע שכשנוגעים באש נכווים קשות - כך גם בעניין המחלוקת, יש להתרחק ממנה כמטחוי קשת, כי כשנוגעים באש - נכווים קשות!

לבין עצמם, "היו שפה אחת ודברים אחדים"!

זה הקובע! אם אין שלום - אין כלום!! (לשון רש"י הקדוש) אם בני האדם ניצים ורבים ביניהם - מתחייבים חלילה כליה. הביאו על עצמם מבול והכחדת כל הבריאה! כביכול הקב"ה מתנחם על מעשיו! ואם יש שלום - אף אם הם חוטאים בדוגה הגדולה ביותר שיכולה להיות, עדיין אינם ממיטים על עצמם אסון נורא כמו זה של דור המבול.

והדברים מבהילים ומדברים בעד עצמם.

כאשר רוצים אנו להתוודע לרעת המחלוקת ועד היכן הדברים מגיעים, בראש ובראשונה נביט אל התוצאה. מהם תולדות המחלוקת ואיזה עונש היא ממיטה על ראש בעליה - פשוט כליה!

גם כשהיו ישראל במדבר, "ואומר עם תועי לבב הם והם לא ידעו דרכי", "כמה ימרוהו במדבר יעציבוהו בישיומו", היו להם הרבה נפלאות וכמה פעמים עלה במחשבה כביכול לכלותם מעל פני האדמה, ואולם ברוב רחמיו וחסדיו תמיד התרצה ולא עשה בהם כליה. גם כאשר נענשו, כמו במרגלים ובמי מריבה, לא תמיד היה העונש 'במוזמן' ועל המקום'.

פעם אחת ויחידה נענשו אנשים מישראל במיתה משונה ומיידיית באופן נורא עד שאפילו יונקי שדיים שביניהם נענשו עימם. היה זה במעשה של קורח. הארץ פצתה את פיה ובלעה את העדה הרעה, אותם ואת טפם ואת כל רכושם. "ואַכְלָה אותם כרגע!!" בן רגע לא נותר מהם זכר!! וכל כך למה? מאי חזית שם להעניש באופן חמור יותר משאר החטאים?

כנראה גם שם היה איזשהו קשר עם מחלוקת... כי עם מחלוקת לא מתחילים! עם מחלוקת מסיימים!! עם מחלוקת מגיעים היישר לעמקי הבור, למצולות התהום!

לפעמים כל כך קשה לנו להתאפק, כל כך קשה לנו להבליג, אנחנו מרגישים צורך עז להשרר 'כאן ועכשיו' איזו אמרה שנונה, איזה משפט חורף גורל. אנו סוברים שחייבים כעת להפיץ את האמת אצל כל בני השכונה על שכן פלוני או אצל כל בני הישיבה על חברותא פלמוני. אין מנוס מלהילחם חזיתית עם קבוצה/ארגון/מוסד/קהילה זו ועד כדי 'לשם שמיים' הדברים מגיעים...

ואולם כשנתבונן ונחשוב מה יהא בסופנו, נראה כיצד סיימו כל בעלי המחלוקת... הלא החללה תאחזנו! ולא צריך להגיע עד לקורח ועדתו וגם לא לדור המבול.

שני דורות היו בהיסטוריה הידועים לכולנו לרע וזכורים לדיראון עולם, שניהם ב'אלפיים תוהו' שלפני לידת האבות הקדושים, טרם החלו לפרסם את שמו הגדול בעולם. ואלו הם: דור המבול ודור ההפלגה.

דור המבול - מה היה חטאם? השחיתו את דרכם על הארץ! האם האמינו בה? לא כתוב שלא. הם פשוט רצו לחיות 'חיים קלים', בלי עול ובלו קבלת מרות. חופשי... אמרו "מה שק-י כי נעבדנו ומה נועיל כי נפגע בו".

הם לא כפרו במציאות ה' ואף לא התנגדו להנהגתו. פשוט סברו שלא צריך להיות כפופים למרותו.

וכיצד נענשו? אוהו! הכחדה מוחלטת! הקב"ה כביכול מתחרט על אשר ברא את האדם, ונוצר מצב שאלמלא מקרא מפורש הוא אין אנו יכולים לאומרו. "ויתעצב אל לבו"... ויאמר "אמחה את האדם"! לא נותר מהם זכר! לא מן האדם ולא מן תבאמה, לא מן הצמחים ולא מן הדוממים. הבריאה כולה נמחקה, קיץ וחורף, יום ולילה משמשים בערבוביא, אפוס! אין חפיץ ואין שום תכלית בעולם כזה! צריך להתחיל הכול מחדש...

לעומת זאת, דור ההפלגה - מה היה חטאו? אמרו "לא כל הימנו שיבור לו את העליונים ולתן לנו את התחתונים, אלא בואו ונעשה לנו מגדל, ונעשה עבודת כוכבים בראשה ונתן חרב בידה ותהי נראית כאילו עושה עמו מלחמה!"

שומו שמיים!! כופרים בעיקר! ברשותם הם רוצים לנהל כאילו 'מלחמה' נגד מלכו של עולם... הם אינם מסתפקים בזה שהם עושים מה שהם רוצים. הם חפצים בשלטון וממשלה, ולא רק בתחתונים אלא גם בעליונים! מזועזע...

וכיצד נענשו? הם נפוצו על פני כל הארץ ובא להם עונש גדול, אבל עדיין נשארו חיים וקיימים, לא נתחייבו כליה, לא הושמדו לחלוטין!

נשאלת השאלה: כיצד ייתכן שדור ההפלגה, החמורים בחטאם עשרת מונים על דור המבול הכופר בעיקר, לא נכחדו לגמרי, בעוד דור המבול הקלים בחטאם לכאורה נענשו בכיליון נחרץ?? מה היושר? שאלה זו שואל ר' אליעזר במדרש (בראשית רבה לח, 1). וכמה שהשאלה קשה, התירוץ קשה ונוקב עוד יותר. מבהיל ממש - - -

מתרץ ר' אליעזר: דור המבול אכן לא נלחמו עם הקב"ה כביכול, אבל היו שטופים בגזל, היו רבים בינם לבין עצמם. ואילו דור ההפלגה, עם גודל מריים בה', היו מאוחדים בינם

אנשי שלום

רבי יצחק ה'ת"ק

באחת מהעיירות שבמדינות אירופה, שם עבד את קונו בכל רמ"ח אבריו וסס"ה גידיו.

ביום מן הימים נגרה אותה העיר למחלוקת מורכבת על אחריות השחיטה בעיירה. מצד אחד היה רבו של רבי יצחק שסמך ידיו על אחד מטעמיו שישמש כש"ב, ומאידך היה עוד רב שהעמיד שו"ב מטעמו.

רבי יצחק, שכאמור היה ירא וחרד בקלה כבחמורה, החליט שאינו מתערב במחלוקת כלל וכלל, אף שרבו היה אחד מן הצדדים, וקיבל על עצמו שלא ידבר אפילו משהו מענייני המחלוקת בשום צורה, וכתוספת שמירה לקבלה הוסיף סייג שאם יבוא בטעות מקרה ויתערב במחלוקת, יעזוב את העיר באותו יום.

יום יום שמר רבי יצחק על הקבלה בכל כוחו אף שהעיר סערה כמורקה עד מאוד, ולפעמים עמדו לו בין שיני דברים שרצה בהם להגן ולשמור על כבוד רבו, אך הוא התאפק ועמד בעוז בקבלה.

ביום שישי אחד סיים רבי יצחק את תפילת שחרית, חלץ תפיליו, והנה הוא שומע קול מהקצה השני של בית המדרש: "רבי יצחק! למה הרבי שלך אמר כך וכך? הא? מה אתה אומר על זה?" רבי יצחק לא תפס את עצמו והגיב קלות באיזשהו משפט לכבוד רבו, ותוך כדי זכר בקבלה שקיבל, עצר באמצע משפט, תפס את התפילין ואץ רץ הביתה, מודיע חגיגית שעוזבים את העיר!

בני הבית נדהמו והחלו לשאול: "מה הדחיפות? לאן נלך?" לא עזרו כל הבכיות והשידולים, קבלה צריך לקיים! ממחלוקת בורחים כמו מאש! וכך ביום שישי בצהריים נפרדה משפחתו של ר' יצחק מהעיר, ולתמיד!

ויהי היום - - - והשמיים קדרו מעל שמי אירופה ומאותה העיר לא נשאר שריד ופליט מלבד רבי יצחק ומשפחתו. זכה ר' יצחק, ובנו, הלא הוא הגה"צ רבי יהושע ורצברגר זצ"ל, ייסד את 'משמרת השלום', עמד בראשה רבות בשנים והרבה שלום בכלל ישראל.

הגה"ח ר' יצחק
ב"ר מנחם מנדל
ורצברגר זצ"ל,
נלב"ע: כ"ה תשרי תשנ"ז

מרב'ים שלום

'סמא דחיי'
מבית 'משמרת השלום'
תוכנית לחיזוק ועידוד לימוד היומי
בספרי חפץ חיים ושמה"ל,
ידיעת הלכות לשה"ר

התוכניות וההגדרות מיועדות לכלל הציבור בדגש מיוחד דרך נציגים בהכילי הישיבות והכוללים

להצטרפות לתוכנית,
הרשמה כנציג, הפצת עלונים:
02-5379111
לתרומות: 1800-800-779

דיון רב משתתפים

נדגישי! אין לסמוך על הדברים להלכה, וכל שאלה לגופו של ענין יש לקבל תשובה ממו"ץ

שיה של שלום

לכבוד המערכת הנפלאה 'מרב'ים שלום',

בגיליון תמוז תשפ"ב

שאלתם שאלה: למה מוגדרת המחלוקת כאש שצריך לברוח מפניה?

"ל שלפעמים יש רק מחלוקת קטנה, והאדם חושב שלא נורא כל כך להתערב בה, לכן הגדירו אותה כאש, שזה כמו שמואש קטנה יכולה להגיע אש גדולה, כמו כן המחלוקת הקטנה יכולה להגיע מחלוקת גדולה, ולכן יברח בעוד מועד מהמחלוקת כמו מהאש.

ובנוגע לשאלה השנייה שם:

איך ניתן לדעת על מחלוקת אם היא לשם שמיים?

"ל שיבדוק בעצמו אם את המחלוקת הזאת היה מנהל גם מול בנו. בוודאי אם זה לא לשם שמיים, לא היה מנהל את המחלוקת מול בנו. וזה מבחן אמיתי. ודו"ק.

ברכת כהנים, באהבה,

קעתירת

גמליאל הכהן רבינוביץ

מח"ס 'גם אני אודך'

ו'פרדס יוסף החדש' על המועדים

נושא הבא לדיון:

מידת הקנאה

- מה גורם לאנשים לקנא אחד ברעהו? והרי אנחנו מאמינים שכל אחד מגיע לו מה שמיועד עבורו?
- אם אני רוצה משהו 'כמו שיש לחבר שלי', גם זה נקרא קנאה?

שו"ת ורעיונות לדיון ניתן להכניס בטלמסר שלוחה 1 < 6

נא להכניס את התגובות באופן ברור, עם פרטים (שם פרטי, משפחה, עיר)

עושה שלום

המשך מעמוד 2

על כל פעליו.

היא כמובן נתנה את הסכמתה על אתר ואף החלה להעלות כל מיני רעיונות, אך הוא היסה אותה באומרו שיש לו רעיון מדהים אבל יוכל לבצע זאת רק אם תגיע ארצה. לאחר שעות מלאות סקרנות הגיעה זוגתו בטיסה מאולתרת מלאה בסקרנות על טיבה של מנתה זו, שבה מתכוון בעלה להביע את תודתם.

מכאן נפתחה הדרך לשלום ברוך ה'. הוא העלה בפניה את כל מאמציי והשתדלותי למען בריאות בנם כדי להביא אותה להכרה שמדובר באציל נפש ופאר המיזות משכמו ומעלה.

אט אט הוא החל להוביל אותה לכיוון מחשבה שיש לנצל את ההזדמנות והשותפות בארץ ולהשלים עם האש שזה כעשרים שנה לא נפגשו. היא נדהמה מאין לו מידע חסוי זה שבמשטר כבד נצרה את ערפולו, והוא לעומתה ענה כי ראש הישיבה מודע לכל הסיפור וממנו מקור הדברים, ולא עוד אלא כי בנפשו הדבר שיבוא קץ למחלוקת קשה זו. וכך המשיך באמירות של אמונה וביטחון כי מי יודע אם ההתגברות והוויתור אינם הדרך היחידה להחיש מזור ורפואה לבנם שסובל כל כך.

רחמי האם התעוררו, והיא אזרה עוז ואומץ והפטירה: "אני מוכנה לצעד, אף שזה יגבה ממני כוחות נפש רבים". ראש הישיבה שהמתין בחוץ והמתין לאות - נכנס לחדר. נקל לשער את גודל ההתרגשות והשמחה בהיודע לה שהוא אחיה. היא החלה בדברי בקשת מחילה והבעת סליחה מענוק הלב, והביעה את רצונה לחגוג בשמחה את סיום המסכת הכואבת הזו.

שיחות השלום עשו רושם רב וכביר ואף החישו את רפואת הבן שהתבשר על תרופה חדשנית למצבו. כעבור שבועיים הסבו בני המשפחה לסקעות הודאה ופיזס ברגשי שבח והודיה לבורא עולם. פחות משנה אחר כך זכיתי לחבוק בן משלי ברחמי ה', ולשמחת הברית הזמנו אחותי וגיסי ששמחו על גודל זכיתם להשתתף בשמחת.

משיב שלום

תשובה והזוכה במדור שאילת שלום עלון מס' 206

מתוך הספר 'משיב שלום' להרה"ג רבי מנחם מנדל פוקס שליט"א

האם מותר לי לדבר על המשגיה ולהזכיר את שם הבחור? והאם אכן הכול נחשב לתועלת?

התשובה: השואל לא פירט מהו המקור למידע, שאותו משגיה אשם בנשירתו של הבחור. אם אכן מדובר במידע ברור ומוסמך (אף שעדיין יש להטיל הרבה ספקות באינפורמציה מסוג זה) עליו להעיר בעדינות לר' אברהם ישעיה, שיבדוק אם המשגיה הזה אכן מתאים לחזקי. אבל אם המקור למידע של השואל מגיע משמועות ברחוב, ואין לו מידע ברור ומוסמך, אסור לו לדבר על אודות הבחור שנשר ואף לא לדבר על המשגיה ישירות. עליו לומר לר' אברהם ישעיה שאף שהישיבה מיוחדת במסירותה לכל תלמיד, כדאי לו לעקוב אחר פעילותו של המשגיה ולהיות בקשר רצוף בנוגע להתקדמות בנו.

השאלה: שוחחתי עם ידידי ר' אברהם ישעיה אחרי התפילה בהנץ. תוך כדי הוא סיפר, שאת בנו חזקי נ"י - המסיים זה עתה את לימודיו בתלמוד תורה - הוא מתעתד להכניס לישיבת 'שמחת תורה' מדובר במקום קטן, המצמיד איש צוות לכל קבוצת בחורים כדי לתת יחס אישי וקידום מרבי. הוא פירט לי גם את שם המשגיה המיוחד לשיעור א', שחזקי יהיה תחת אחריותו. כשמעתי את שמו של המשגיה, נזכרתי מייד בסיפור כאוב של בחור שנשר ל"ע מאותה ישיבה בגלל יחס לקוי וחוסר טיפול מצד אותו משגיה. הרגשתי חובה להזהיר את ידידי, ואף שהדברים הם לכאורה לשון הרע על המשגיה, אני סבור שזה לתועלת. אני רוצה לנקוב גם בשמו של הבחור שסטה כדי לחזק את הרושם של דבריי על ר' אברהם ישעיה.

הזוכה בהגרלה על 'ש"ס ובלכתך בדרך':

הבה"ח אפרים זיאת נ"ו, ישיב"ג כנסת יצחק חדרה